Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	Ruimte
Titel	:	Vaststelling paraplubestemmingsplan / partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf
Onderwerp	:	
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Fimke Hijlkema/Walter Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	:	0085107748

Datum collegevergadering

14 december 2021

Voorgesteld besluit

Regels vast te stellen waarmee kleine windturbines tot 15 meter ashoogte kunnen worden toegestaan bij agrarische bedrijven, daarvoor:

1. De Nota van zienswijzen bij het paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf en de daarin opgenomen reactie op de ontvangen zienswijzen en ambtelijke aanpassingen vast te stellen;
2. Het ontwerp ‘paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf’ gewijzigd vast te stellen;
3. De ‘partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf’ vast te stellen;
4. Geen exploitatieplan op grond van artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen;
5. Het landschappelijk kader zoals opgenomen in de bijlage bij het ‘paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf’ en de ‘partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf’ als aanvulling op de welstandsnota vast te stellen.

Openbaar

Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding

Door een wijziging van de Verordening Romte Fryslân bestaan er nu mogelijkheden om onder voorwaarden kleine windturbines bij agrarische bouwpercelen te realiseren. Met het ‘paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf’ en de ‘partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf’ worden de geldende bestemmingsplannen en beheersverordeningen op dit onderdeel herzien.

De parapluregeling en partiële herziening maken het mogelijk om voor kleinschalige windturbines, tot 15 meter ashoogte, een omgevingsvergunning te verlenen in afwijking van het onderliggende bestemmingsplan of de beheersverordening. De juridische regeling sluit aan op de provinciale omgevingsverordening.
Tijdens de terinzagelegging van het ontwerp paraplubestemmingsplan zijn er twee zienswijzen bij de gemeenteraad ingediend.

Argumenten

1.1 Er zijn zienswijzen ingediend waarop de reactie moet worden vastgesteld

Het ontwerp-paraplubestemmingsplan heeft van 22 september 2021 tot en met 2 november 2021 ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging kon iedereen een zienswijze tegen het planvoornemen kenbaar maken.
Er zijn twee zienswijzen ingediend die in de nota van zienswijzen zijn beantwoord. Daarnaast heeft de Brandweer Fryslân informeel een reactie gegeven (zie bijlage 1).

De zienswijze van de provincie leidt tot wijziging (zie bijlage 2, paragraaf 5.1) van het paraplubestemmingsplan. Zie bijlage 2 voor de nota van zienswijzen en de daarin opgenomen reactie.

1.2 Er worden een aantal ambtelijke aanpassingen voorgesteld die vastgesteld moeten worden

Er zijn een aantal ambtshalve aanpassingen (technische en/of redactionele aanpassingen) in de toelichting van het paraplubestemmingsplan en de partiële herziening doorgevoerd. Een van die aanpassingen is gedaan naar aanleiding van de informele reactie van de Brandweer (zie bijlage 2, paragraaf 5.2, onder a).

Daarnaast is er een aanpassing aan de regels gedaan waardoor er twee in plaats van drie windmolens kunnen worden toegestaan (zie bijlage 2, paragraaf 5.2, onder b).
Hoewel de provincie ruimte biedt tot drie windturbines op een agrarisch erf, heeft de Raad van State op 30 juni 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:1395)[1] geconcludeerd dat er een plan-MER ten grondslag had moeten liggen aan de windturbinenormen uit het Activiteitenbesluit en –regeling. Nu de minister dit heeft nagelaten, is er per windpark een milieubeoordeling nodig.
Er is sprake van een windpark vanaf drie windturbines. Door maximaal twee windturbines per agrarisch bedrijf mogelijk te maken, is er geen sprake van een windpark en is er voor het paraplubestemmingsplan en de partiële herziening geen MER-beoordeling nodig.

De gemeente Ooststellingwerf wil ruimte bieden voor projecten met drie windturbines, maar wil tegelijk de realisatie van projecten met één of twee turbines niet onnodig vertragen. Daarom is in het paraplubestemmingsplan en in de partiële herziening een afwijkingsregel aangepast waardoor er op of aansluitend op een boerenerf één of twee windturbines met een reguliere procedure omgevingsvergunning

---

[1] In het kort heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State geoordeeld dat bij besluitvorming over nieuwe windparken niet (zonder meer) verwezen kan worden naar de windturbineregels uit het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling. De reden hiervoor is dat voor die Rijksregels geen plan-MER is opgesteld terwijl een dergelijke milieueffectbeoordeling wel noodzakelijk is. De uitspraak gaat alleen over windturbineparken. Daarvan is sprake bij 3 of meer windturbines, zoals volgt uit de definitie van een windpark uit de bijlage bij het Besluit-m.e.r. Bij een initiatief dat bestaat uit één of twee windturbines kan (vooralsnog) wél verwezen worden naar de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling.

verleend kunnen worden. Voor plannen met drie turbines biedt het paraplubestemmingsplan en de partiële herziening geen ruimte, maar daarvoor is een uitgebreide procedure soms mogelijk.

Een overzicht van de ambtshalve wijzigingen is opgenomen in paragraaf 5.2 van de nota van zienswijzen (bijlage 2).

2.1 Er is sprake van een goede ruimtelijke ordening
De ontwikkeling past binnen het beleid van de overheden zoals te lezen is in hoofdstuk 2 van de toelichting bij het paraplubestemmingsplan (zie bijlage 3). In hoofdstuk 4 van de toelichting wordt ingegaan op de relevante ruimtelijke aspecten.
De turbines kunnen effect hebben op mens en dier. Voor de mens kan een turbine hinderlijk zijn en voor dieren daarnaast ook gevaarlijk. Om plaatsing van turbines verantwoord te kunnen toestaan, zijn er in de planregels een paar voorwaarden opgenomen. De belangrijkste zijn dat turbines niet binnen 75 meter van woningen van derden zijn toegestaan en dat er een natuurtoets aangeleverd moet worden. Een natuurtoets start in de meeste gevallen met een Quick Scan. Dit is een korte toets waaruit blijkt of er risico's bestaan op overtredingen van de Wet natuurbescherming. Van daaruit wordt bepaald of vervolgonderzoek noodzakelijk is.

2.2 Het parapluplan sluit aan op de eisen m.b.t. windturbines uit de Verordening Romte Fryslan 2014
Het gaat om maximaal twee windturbines op of direct grenzend aan het bouwperceel van een bestaand agrarisch bedrijf. De windturbines mogen een maximale ashoogte van 15 meter hebben. Het op te stellen vermogen is gericht op de energiebehoefte van het agrarisch bedrijf en de turbines moeten zorgvuldig worden ingepast binnen de landschappelijke- en cultuurhistorische kernkwaliteiten, waarbij de mogelijkheden om te voorzien in de energiebehoefte van het agrarische bedrijf door middel van zonnepanelen op de gebouwen zijn verkend. Daarnaast worden omgevingsvergunningaanvragen voor een windmolen voorgelegd aan de provincie Fryslân.

2.3 Het parapluplan kan een bijdrage leveren aan onze energieneutraaldoelstelling
Onze gemeente wil in 2030 een energieneutrale gemeente zijn. Dit houdt in dat vanaf dan alle benodigde energie duurzaam binnen de eigen gemeentegrenzen moet worden opgewekt. Dat doel wordt alleen behaald wanneer er voldoende lokale hernieuwbare opwekking plaatsvindt. De verordening Romte biedt met de recente wijziging de ruimte om dit voor agrarische bedrijven te faciliteren. Zonnepanelen op agrarische bedrijfsdaken waren al toegestaan, maar zijn meestal niet voldoende voor een energieneutraal bedrijf. De ervaring leert, dat een goede combinatie van zon en wind wel tot een energieneutraal bedrijf kan leiden. Met deze regeling wordt het voor meer agrarische bedrijven haalbaar om energieneutraal te worden. Waar dat niet helemaal lukt, kan een windturbine nog altijd een rendabele bedrijfsinvestering zijn waarmee de energielasten dalen.

3.1 De partiële herziening van de beheersverordening word door de raad vastgesteld
De Wet ruimtelijke ordening (Wro) kent geen voorbereidingsprocedure voor de beheersverordening. Op grond van de inspraakverordening Ooststellingwerf 2013 heeft de raad de mogelijkheid om de partiële herziening van de beheersverordening ter inzage te leggen voor inspraak; dit is niet verplicht.

De partiële herziening van de beheersverordening wordt, evenals het paraplubestemmingsplan, door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen het vaststellingsbesluit van een beheersverordening kan geen bezwaar of beroep worden aangetekend.
Belanghebbenden hebben wel de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen en in beroep te gaan tegen een omgevingsvergunning waarmee een kleine windmolen bij een agrarisch bedrijf mogelijk wordt gemaakt op grond van de partiële herziening van de beheersverordening.

4.1 Het kostenverhaal is anders verzekerd
Een exploitatieplan is alleen noodzakelijk in het geval de gemeente kosten maakt die niet voor haar rekening moeten blijven. Iedere initiatiefnemer wordt gevraagd een planschadeverhaalsovereenkomst met de gemeente te sluiten, waarbij eventuele planschade als gevolg van het initiatief ten laste van de initiatiefnemer komt. Er hoeft geen exploitatieplan te worden vastgesteld omdat per initiatief een planschadeverhaalsovereenkomst wordt gesloten met de initiatiefnemer nodig is.

5.1. Daarmee kan de welstandscommissie vergunningaanvragen toetsen aan het landschappelijk kader
Om invulling te geven aan de provinciale eis dat de turbines zorgvuldig moeten worden ingepast binnen de landschappelijke- en cultuurhistorische kernkwaliteiten, is een landschappelijk kader opgesteld. Dit plan is in het bestemmingsplan opgenomen als bijlage 2 van de regels.

Het landschappelijk kader biedt waar het kan een zo flexibel mogelijk kader met niet teveel vaste regels. Op die manier willen we bereiken dat het plaatsen van ten minste één winturbine op de meeste agrarische erven mogelijk moet zijn op een plek waar deze het goed functioneren van de boerderij niet in de weg staat. Het belangrijkste uitgangspunt uit het kader is dat een enkele turbine altijd op het erf van de boerderij of hooguit op korte afstand daarvan moet worden geplaatst. Wanneer meer dan één turbine gevraagd wordt, komen er meer aandachtspunten bij. Het kader biedt per landschapstype een set uitgangspunten en voorbeelden van diverse mogelijke opstellingen. Deze voorbeelden kunnen de agrariërs helpen om een goede opstelling voor hun specifieke situatie te bedenken.

Het landschappelijk kader is afgestemd met de welstandscommissie. Door het landschappelijk kader toe te voegen aan de welstandsnota heeft de welstandscommissie (of de dan opererende adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit) een goed kader om een advies op te baseren.

Kanttekeningen
3.1. Er is geen inspraakmogelijkheid geweest op de partiële herziening van de beheersverordening
Zoals onder argument 3.1. al aangegeven is het niet verplicht om de partiële herziening van de beheersverordening ter inzage te leggen voor inspraak.

U wordt voorgesteld de partiële herziening van de beheersverordening vast te stellen zonder dat er een inspraakmogelijkheid is geweest voor deze herziening. Het ontwerpparaplubestemmingsplan heeft echter wel ter inzage gelegen. Alle wijzigingen op het ontwerpparaplubestemmingsplan (ambtshalve en naar aanleiding van de zienswijzen) zijn doorgevoerd in zowel het paraplubestemmingsplan als in de partiële herziening van de beheersverordening.

Belanghebbenden hebben de mogelijkheid om bezwaar in te dienen en in beroep te gaan tegen een omgevingsvergunning waarmee een kleine windmolen bij een agrarisch bedrijf mogelijk wordt gemaakt op grond van de partiële herziening van de beheersverordening, alsook het paraplubestemmingsplan.

Financiële toelichting
-

Publicatie voor bekendmaking
Het paraplubestemmingsplan en de partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf maken het mogelijk voor kleinschalige windturbines, tot 15 meter ashoogte, een omgevingsvergunning te verlenen in afwijking van het onderliggende bestemmingsplan of beheersverordening. Deze mogelijkheid is er uitsluitend voor agrariërs en sluit aan op de provinciale omgevingsverordening.
Tijdens de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan zijn 2 zienswijzen bij de gemeenteraad ingediend. De zienswijzen hebben geleid tot een wijzigingen in het bestemmingsplan. Daarnaast zijn er

enkele ambtshalve wijzigingen doorgevoerd in het paraplubestemmingsplan en de partiële herziening beheersverordening.
De gemeenteraad stelt het paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf en de partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf vast. Het paraplubestemmingsplan zal daarna ter inzage worden gelegd voor beroep.

Vervolg

Planning & communicatie
Na de vaststelling van het paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf wordt het ter inzage gelegd gedurende zes weken. Tijdens deze termijn kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Tegen het vaststellingsbesluit van een beheersverordening kan geen bezwaar of beroep worden aangetekend.
Belanghebbenden hebben wel de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen en in beroep te gaan tegen een omgevingsvergunning waarmee een kleine windmolen bij een agrarisch bedrijf mogelijk wordt gemaakt op grond van de partiële herziening van de beheersverordening.

Evaluatie
-

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Advies Brandweer parapluplan windturbines Ooststellingwerf
2. Nota van zienswijzen paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf
3. Paraplubestemmingsplan windturbines Ooststellingwerf
4. Partiële herziening beheersverordening windturbines Ooststellingwerf

Geheime stukken

Geen.